

ДУСТЫК

ОКТАБРЬ РАЙОНЫНЫН ИЖИМАГЫ СӘСИ ГАЗЕТАСЫ
ОБЩЕСТВЕННО ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТАБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның
июнен бирле чыга

№91 (7264)

30 июль, 1991 ел.
СИШЭМБЕ

Бәссе 4 тис.

Кыр батырларына тигезләнегез!

Районның ашлык сүктируда иң әйбәт курсат- кечләргә ирешкән алдынгы комбайнчылары

Беренче багана—тоткан урыны, икенче механизаторның исем-фамилиясе, иченче—хужалык исеме, дүртенче—комбайн маркасы, бишенче урак башынан 29 июля гадәр сүктирылган бөртек (центнерларда).

1. Абрамов В. Д.	«Восход»	ДОН-1500	5356
2. Донсов А. Е.	«Большевик»	ДОН-1500	4737
3. Кыянов Х. К.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	4365
4. Сафин Э. Э.	Ульянов исем.	ДОН-1500	4013
5. Гордюнин Ю. А.	«Заветы Ильича»	ДОН-1500	3660
6. Хәлимов Т. Х.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	3436
7. Ибраһимов Э. И.	«Игенче»	ДОН-1500	3400
8. Вафин Р. Р.	XXI партсъезд исем.	СК-5	3351
9. Хәсәнжанов Н. Г.	«Чишмә»	ДОН-1500	3274
10. Шәрәков Ф. Г.	«Алга»	СК-5	3250
11. Габдрахманов Р. А.	«Игенче»	ДОН-1500	3200
12. Нуруллин Р. Э.	XXI партсъезд исем.	СК-5	3162
13. Матвеев В. А.	«Алга»	СК-5	3155
14. Гобайдуллин Э. Г.	Муса Жәлил исем.	ДОН-1500	3033
15. Казаков Ю. А.	«Заря»	ДОН-1500	3030

1991 иче ел уңышын уру алдынгылары

Беренче багана—тоткан урыны, икенче—исем-хужалыклар исеме, дүртенче—машина маркасы, бишенче—урып-жыуудырылган (ектарларда). Мәгълүматтар 29 июля.

1. Демьянов Е. М.	«Восход»	СК-5	313
2. Алексеев А. В.	«Сөлчә» совхозы	ЖРБ-4/2	293
3. Кыянов Х. К.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	285
4. Захаров Л. С.	«Мамык» совхозы	СК-5	239
5. Миннеголов С. Х.	Муса Жәлил исем.	ЖВН-6	231
6. Хәлимов Т. Х.	«40 лет Победы»	ДОН-1500	222
7. Волков В. Я.	«Заря»	СК-5	217
8. Ахсанов С. Ш.	«Игенче»	СК-5	210
9. Гордюнин Ю. А.	«Заветы Ильича»	ДОН-1500	209
10. Зиннуров Ш. Р.	«Игенче»	СК-5	205
11. Антипов А. Н.	«Россия»	СК-5	183,7
12. Бочкарев А. И.	Мичурин исем,	КПС-5Г	180
13. Сиплатов Ю. В.	«Путь к коммунизму»	КПС-5Г	175
14. Бильданов Н. М.	«Чишмә»	СК-5	174,72
15. Галиуллин Р. Г.	«Алга»	ЖРБ-4/2	169
16. Яргунов В. Д.	Мичурин исем.	СК-5	167
17. Саврандейкин В. Н.	«Россия»	СК-5	164
18. Осипов В. В.	«Россия»	СК-5	158,7
19. Васильев Н. Н.	Мичурин исем.	ЖВН-6	148
20. Ворков А. Х.	«Заветы Ильича»	СК-5	147

Киссен сигнал

Эзергә дә хужа юк

Бассейнде тиешле чисталык булмау, жыелган сүният авыру тудыручи микробиогендерине оңен үздә тотып, шәһәр санэпидстанциясе анда коенинди тыйган иде. Бассейнны чистартып, аңа чиста су тузыру хакында курсатмада бирелде. Эмма жавапты оешма (НУРБ) эшне жиңелейтүү максатында булса күрәк, бассейнин тәбен чистартмы

гына ана чиста су ағыза башлады. Янәсе, элеге су белэн бассейн үзлөгөнен юла һәм бөтен чүп-чар, жыелган пычак канализациягә ағып кита.

Чынылкта иса бассейнга китечелгән торбадан эчэ торган чиста су берөллексөз һәм үч файдасызга канализациягә ағып ята. Шәһәрдә су мәсъәләсө болай да киен бер вакытта чиста сүни шулай әрэм-шәрәм

итү үзө бер гаеп икәнен анларга теләмәуме бу? Бассейн үзө бака күленә эверелгән, сусыз жирләрдә яшел мук калыккан.

Без шундай битарафка эйләндек: төзисе юк, зур чыгымнар тотасы түгел, югыйсө. Бары өзөр бассейнга хужа юк!

И. АНДАРОВ,
шәһәр санэпидстанциясе
баш врачи.

Ындыр табагында

Яңа икмәнке кабул итү өчен ындыр табагын бик жентекләп әзерлиләр. Бригадирлар ындыр табагында

шәлүүче булмас инде дип кайгырып торган булсалар да, беренче икмәк кайткан көнне үк шикләре таралды. Мәктәп укучылары, укутчылар, пенсионер апа-абылар—Якуб Ганиев, Нәфиес Сафина, Нурдилә Даутова, Сания Әбделвалиева, Саймә Галимова кайткан ашлыкны саклау бурычын тиз генә үз күлларына алдылар. Нәти-

—Радиодан бер тапкыр мөрәҗәгätтеги иткән иде, борчак теземиәрән берләштерергэ 40 лап хатын-кызы чыккан. Халык вакытын киеренчелеген анлы, күрасе, —ди баш агроном Алмаз Гайнетдинов. Эйе, бу көннәрдә колхозчылар тарафынан анлау һәм бердәмлек кирәк.

Ф. ГАЛИМОВА.
Ульянов исемендәге колхоз

„Уңыш-91“ пресс-группасы хәбар ите

Көннәрнәң әйбәт торуы урып-жыуны оешкан төстә алып бару өчен жирлек тудыра. 29 июльгә 25 хужалык ужым культуралары жыуны төгәлләде. Элгә үжым культуралары уңышы гектардан 17,1 центнер, борчак 7,7 центнер тәшкил итә.

Хәзер барлык көч сабан культуралары жыуға юнәлдерелгән. Районда 471 гектарда солы жыелды. Нигезда бу эш белән Синдриков исемендәге, «Россия», Кузнецов исемендәге, «Заря» колхозлары әйбәт шөгүлләнәләр. Арпа уңышын жырда «Большевик», «Чишмә», «Яшь көч» колхозлары бердәм эшлиләр.

Бер колхоздан язалар

Урып-жыелды

«Үрнәк» колхозында ырып-жыелды устерелгән икмәкне урып-жыу эше оешкан төстә бара. 408 гектар мәйданда үжым культуралары урып сүктирылып бетте, 60 гектарда борчак та тиз көннәрдә жыел алынды.

Игеннәрнә теземиәрәгә салуда Фанил Кәлимуллин аеруча тырышлык куеп эшләде. Теземиәрнә жыел сүктирыдура СК-5 комбайнда Хәмит Хужиәхмәтов ярдәмчесе улы Зөлфәт белән 2500 центнер ашлык сүктирылар.

Миннебай Идиятуллин, Талгат Галимов, Каһый Мөстәкаймов экипажлары да үзара ярышып, нәтижәлә шәлләр.

Бүгнәнгә көндә арпаны теземиәрәгә салу эшләре бара.

Салам эксперләнә

Беррәттән комбайннар артынан үк салам басу кырыларына тарттырыла. 468 гектар мәйдан жир саламнан чистартылды. Салам эксперләнәдә тракторчы Фәнис Фәссахов житәкчелегендә маҳсус зөвнө төзелдә. Энвәр Гыйләҗев, Габдулла Шәйхиев, Эмир Шәйдуллин, Рафик Хәмзин эшләрен жин сыйгынын биләр башкаралар. Алар 100 тонна салам эксперләделәр инде.

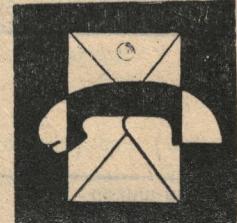
Сөрү бара

Саламы жыелган жирләр чистартылып, аңда сөрү башланды. Ильяс Фәссахов К-700 тракторында 50 гектар мәйданда жир сөрдө инде.

240 гектар мәйданда жирләр сөрелеп, тырмаланып, известъләнеп көзге чәчүгә хәзерләнде инде.

Орлык хәзерләүгә дә житди иғтибар берилә. Ислам Мәсгутов, Нәбиулла Шәйхетдинов орлыкны сортларга бералар.

И. ШӘЙХИЕВ,
колхоз экономисты.

Үсеш баскычлары

**1991 елның беренче ярты елында районның экономик һәм социаль үсеше
буенча дәүләт планнарының үтәлеш йомгаклары**

Промышленность

Дәүләт заказларына шактый узып китте. Ярашлы ревештә һәм турдан-турғы элемтәләр буенча продукция поставкалауның договор йөкләмәләре 93,7 процентка үтәлдес.

Промышленность продукциясе житештерү 12,1 процентка кимеде. Шул ук вакытта НГДУда промышленность продукциясе житештерү 7,9 процентка үстө. Элеге предприятиеләр промышленность продукциясе хәзмәт житештерүн чөнлеген күтәру исәбенә тәэмин иттеле. Шул ук вакытта уртаса хәзмәт хакы үсеше хәзмәт житештерүн чөнлеген үсешениң

шактый узып китте. Промышленность предприятиеләрендә хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпы һәм уртаса айлык хәзмәткә түләүенц үзара бәйланеш анализы курсатканчэ, шикәр заводы, ит комбинаты, сөт-май комбинация кебек предприятиеләрде хәзмәт хакы хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпларын үзүп китте.

1991 елның беренче ярты елында поставкалар буенча договор йөкләмәләре үтәү, хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпы һәм аерым предприятиеләр буенча продукция күләме түбәндөгө таблициадан ачык күренә.

Предприятиеләр	Продукция поставкалу буенча договор йөкләмәләре	Фактик үсеш		
		нешәнәттән	Продукция күләме	Хәзмәт житештерүн чөнлеген
Шикәр заводы	55,8	-48,3	-61	
Ит комбинаты	100,0	-22,3	-21,1	
Сөт-май комбинаты	100	-16,4	-6,7	
Машина төзү заводы	100	-21,2	-40,7	
Икмәк заводы	100	+154,6	+165,1	
Типография	X	+3,6	+3,7	
Урман промышленности хужалығы	100	-22,9	+6,6	
Төзелеш материаллары комбинаты	X	+122,2	+20,0	
«Норлатнефть» НГДУсы	100	+7,9	+5,0	
Элеватор	X	+70,4	+26,8	
Барлығы	93,7	-12,1	-8,2	

Шикәр заводы, ит комбинаты, сөт-май комбинаты һәм машина төзү заводы хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпин киметеләр. Район промышленносте беренче ярты еллыкта хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпин киметеләр.

Район промышленносте беренче ярты еллыкта хәзмәт житештерүн чөнлеген үсеше темпин киметеләр.

Агропромышленность комплекс

Кохоз-совхозларда һәм хужалықара предприятиеләрдә терлекчелек продукт-

	1990 елда	1991 елда		
		1991 елда	1990 елга	каратта (%)
Ит (терләй үлчәудә)	3563	2915	82	
тонналарда	16718	15241	92	
Сөт-тонналарда	810	746	92	

Кохоз-совхозларда һәм хужалықара предприятиеләрдә ит житештерү 18, сөт-8, йон-8 процентка кимеде. Сөт житештерүн чөнлеген үсеше темпин киметеләр.

Сөт житештерү көтүләр-иң продукттылығы киму исәбенә азайды. 1991 елның беренче ярты елында район буенча бер сыердан сөт алу 1524 килограмм булды. Эбылтыр бу сан

	1991 елда	1990 елда	1991 елда	
			1990 елга	каратта (%)
Шикәр-шикәр комы тонналарда	4413	3509	125,8	
Терлек мәе тонналарда	551	666	82,7	

Аертылмаган сөт продуктлары, сөткә күчереп исәпләгендә тонналарда

Ит-тонналарда	Колбас эйберләре	тонналарда	Икмәк эйберләре	тонналарда	Катнаш азык тонналарда								
1890	2702	93	3257	9526	2094	8455	101	2946	90,3	78,2	92,1	110	93,2

Хужалыкларда барлык төрдөгө терлекчелек продуктларын дәүләткә сату

Дәүләт планы	Үтәлеш	1990 елда	1991 елда	1990 елга карата (%)
Терлекләр һәм кошлар (терләй үлчәудә) тонналарда	4400	3539	4479	79
Сөт-тонналарда	14700	13256	15991	82,9

Йон (саф жепсөллөгә күчереп исәпләгендә-цент).	700	549	624	87,9
Хужалыкларда ит ре-сурсларын күлләп югалту терлекләрне түбән үлчәү кондициясендә һәм түбән көрлекта тапшырудан килем чыга. Тулаем алгандың район буенча ябык терлекләрнен 10 проценттан артып китэ. Синдряков илемдәгеге, «Восход», «40 лет Победы», «Ленинский путь» колхозлары һәм «Сөләч» совхозы шушендий хужалыкларга керә.	авырылғы	10	проценттан	
Колхоз-совхозларда, хужалықара предприятиеләрдә продукт бирүче терлекләрнен баш саны түбәндегече (мәғлұматлар 11 юльға):	Синдряков	127	иже ПМК	

Норлат-Октябрь ПМКсы	871	906	96,1
МСО	3807	4055	93,9
ДРСУ	2578	2003	128,7
ДПМК	502	616	81,5
РСУ	1522	1533	99,3

«Таткоопстрой» тресты	304	362	84,0	
СУы	127 иже ПМК	1013	876	115,6
ПОТНГФ ПМК-1	494	877	56,3	
УРСЖ	124	137	90,5	
53 иже СМУ	1521	2393	63,6	
Барлығы	12736	13758	92,6	

Төзелештә хәзмәт житештерүн чөнлеген 6,9 процентка үстө.	Ел башыннан Утәлеш	Узган елда белән чыгыштырганда Усеш темпі (%)
Халыкны товар белән тәэмин итү һәм хәзмәт күрсәтү	906	96,1
93,9	128,7	
81,5	81,5	
99,3	99,3	

Норлат-Октябрь ПМКсы	871	906	96,1
МСО	3807	4055	93,9
ДРСУ	2578	2003	128,7
ДПМК	502	616	81,5
РСУ	1522	1533	99,3

«Таткоопстрой» тресты	304	362	84,0	
СУы	127 иже ПМК	1013	876	115,6
ПОТНГФ ПМК-1	494	877	56,3	
УРСЖ	124	137	90,5	
53 иже СМУ	1521	2393	63,6	
Барлығы	12736	13758	92,6	

Төзелештә хәзмәт житештерүн чөнлеген 6,9 процентка үстө.	Ел башыннан Утәлеш	Узган елда белән чыгыштырганда Усеш темпі (%)
Халыкны товар белән тәэмин итү һәм хәзмәт күрсәтү	96,1	96,1
93,9	93,9	
128,7	128,7	
81,5	81,5	
99,3	99,3	

Норлат-Октябрь ПМКсы	871	906	96,1
МСО	3807	4055	93,9
ДРСУ	2578	2003	128,7
ДПМК	502	616	81,5
РСУ	1522	1533	99,3

«Таткоопстрой» тресты	304	362	84,0	
СУы	127 иже ПМК	1013	876	115,6
ПОТНГФ ПМК-1	494	877	56,3	
УРСЖ	124	137	90,5	
53 иже СМУ	1521	2393	63,6	
Барлығы	12736	13758	92,6	

Төзелештә хәзмәт житештерүн чөнлеген 6,9 процентка үстө.	Ел башыннан Утәлеш	Узган елда белән чыгыштырганда Усеш темпі (%)
Халыкны товар белән тәэмин итү һәм хәзмәт күрсәтү	96,1	96,1
93,9	93,9	
128,7	128,7	
81,5	81,5	
99,3	99,3	

Норлат-Октябрь ПМКсы	871	906	96,1
МСО	3807	4055	93,9
ДРСУ	2578	2003	128,7
ДПМК	502	616	81,5
РСУ	1522	1533	99,3

«Таткоопстрой» тресты	304	362	84,0	
СУы	127 иже ПМК	1013	876	115,6
ПОТНГФ ПМК-1	494	877	56,3	
УРСЖ	124	137	90,5	
53 иже СМУ	1521	2393	63,6	
Барлығы	12736	13758	92,6	

Төзелештә хәзмәт житештерүн чөнлеген 6,9 процентка үстө.	Ел башыннан Утәлеш	Узган елда белән чыгыштырганда Усеш темпі (%)
Халыкны товар белән тәэмин итү һәм хәзмәт күрсәтү	96,1	96,1
93,9	93,9	
128,7	128,7	
81,5	81,5	
99,3	99,3	

Норлат-Октябрь ПМКсы	871	906	96,1
МСО	3807	4055	93,9
ДРСУ	2578	2003	128,7
ДПМК	502	616	81,5
РСУ	1522	1533	99,3

«Таткоопстрой» тресты	304	362	84,0	
СУы	127 иже ПМК	1013	876	115,6
ПОТНГФ ПМК-1	494	877	56,3	
УРСЖ	124	137	90,5	
53 иже СМУ	1521	2393</td		

Нұркайда да дәртле хезмет

Басу киңлегендә

Табиғат тә елның-елында игенче алдына яна сынаулар күй. Игеннәр өлгергән вакытта бер тамцы да төшмәгән янгыр, сонғы вакытта ешаеф китте. Дөрес, игенчеләрнең мона кәсіфе төшми, чөнки соңлабрак булса да аның бәрәңгә, көнбагышка, өзгендегә, кукурузта, көтүлекләргә файдасы булуына, унышны күтәреуенә өметен өзми ул. Янгырлар эшиңе генә бераз тоткарлылар.

Әлбәттә, басудагы унышны югалтусыз ала белерга да кирәк. Монда инде төзек техника, оештыру һәм үнгән игенчеләр барысын да хәл итә. Хужалықта боларның барысы да бар дип ышаның белән әйттергә була. Уракка төшү алдыннан комбайнар тиширу утте. Нигездә техника төзек, басуда ватылрылых түгел. Энде шулай да көтөмәгән хәлләр килеп чыкса, Вазыйх Гомировның техник ярдәм күрсөтү машинасы һәрвакыт янда. Анда Рәхим Сафининән әртеп ябыштыру агрегаты да тагылган. Комбайнарның герметиклаштырылган булуы югалтуларга юл ябы.

Энде игенчеләр биредә житәрлек.

—Игеннәрне теземәргә салуда Сабир Эхсанов житәккәләгән звено егетләрә, бик тырышып эшләделәр, —ди колхозның партошешма секретаре Рифкат Бәрдәтдинович Фәхриев, — Тәнир Гомэр, Вахит Хисметов, Сәлихжан Ибраһимов һәм 11 классның тәмамлаганнан сон туган авылының кырларында атабабадан калган игенче һәнәрен дәвам иттерүче яшьләр Шамил Зиннуров, Ильяс Хәсәнов, Энис Фәхриев, Алмаз Сәгыйр фидакары җөзмәт курсәтәләр.

Әхәт Исхакович Ибраһимов һәм Рәис Азатович

Абдрахмановлар басуга чыккан тауға көннән үк югары житештерүчәнлеккә ирештеләр. Бүгенге көндә дә алар «ДОН-1500» комбайнинда 2500 центнердан артык арыш суктырып, район буенча да алдынгылар рәтендә баралар.

Хужалыкта 210 гектар мәйданда борчак 2 көндә жылдып беткән. 650 гектар мәйданда арышны да без барганды соңғы гектарлары суктырыла иде.

Комбайнарның житештерүчәнлеген арттыру һәм яымлы һава шартларын исәпкә алып, хужалыкта тактика да аның билгеләнгән. Кырларга башта 12 комбайннан торган урдыру звеносы чыга, э алар артынан теземәрне жылеп суктыруга барлык комбайннар да төшә. Басударның тиғез, иркен булуы мондый әрәләтләнән звено белән эшләргә мәмкинлек бирә.

Аерым уру-сугу ысулы белән эшләү, ашлыкны түрдән жыюга караганда мәшәкәттөль булса да, бердән, бертеки чүптән арындырырга мәмкинлек бирсе, икенчедән, югалтуларны киметә, диләр хужалыкта. Бу һәркемнен ахыргы нәтижә белән кызықсынуынан чыга. Чөнки уныш мул булса, колхозчыларга ашлык һәркемнән хезмәтено килем, калып ашлык.

Халыкның икмәк, колхоз мәмләләрин фураж, белән тәэмин иткәч, орлык салганин сөн, ашлык дәүләтка сатарга да кала. Ҳәзәрге көнгө «Игенче» колхозы 690 центнер арышны элеваторга озатты.

Арыш басуында күзгө ташланган тагын бер күренеш түрүнде әйтеп утми булмый. Басуда комбайннар артынан суктырылган салам бер дә калмый диярлек, чөнки аларның күбесе салам ваклагыч белән тәэмин ителгән. Һәм бу вакланган салам махсус арбаларга төяләп фермалар янына кайтарылып өс-

лә. Бу бердән терлекчеләргә үнайлык тудырса, икенчедән, жирне сөрүне комбайннарның эзләренә басып алып барырга мәмкинлек бирә.

Ә инде ваклатылый калган салам исәп йорт башыннан билтеле бер күләмдә халыкка кайтартыла, калганы экспорткә өфлә.

Ыңдыр табагында

Аның эше белән бизне өлкән үлчәүче Әмир ага Зиннуров таныштырып йөрдә. Колхозда ыңдыр табагы яна унышны кабул итүгө яхшы ҳәзерләнгән. Без килгәндә анда кызу эш бара иде. Қырдан кайткан борчак урнаштырылып беткән. Басудан кайткан арыш Салих Хәсанов, Дамир Мәхмутов һәм пенсиядә булса да булышырга килгән Әхмәт Эхсанов эшләтә торган ЗАВ-20 агрегатларында чистартылып, сортларга аерыла һәм орлыкка, фуражга аерым урнаштырыла.

Машинист Ринат Хәкимов әшләтә торган ашлык чистартык-төягеч машина механизмины да һәрвакыт төзек, эшке өзеклек китермиләр.

Ашлык эшкәртү агрегатлары һәм амбарлар арасында Рәис Гафуровың ГАЗ-53 автоМашинасы һәрдайым йөрөп тора. Ҳәлим Камаловның тракторы исә фуражга диген ашлыкны амбарда урнаштыруда эшли иде. Аларга ярдәмгә ыңдыр табагына өзгөндөн сирәкләүдән бушаган апап да килгәннәр. Минзифз Минебаева, Ҳәдиә Сабирова, Минисса Салаховлар көндез әшләсә, икенчесе сменага аларны Салимә Мәжитова, Фәимә Ибраһимова алыштыра. Монда мәктәп балалары да теләп булышалар.

Тракторы белән Ильяс Гайнуллин һәм утт шофлерләре А. Алексеев, Р. Әхмәтov, B. Ерышев үз вакытында кайтарып торалар. Элегә 1200 тонна сенаж салынды. Әлбәттә,

Мастерскойда

Монда да эш киерене. Үрүп-жыю чорында техникины ышанычлы һәм тиз арада тәзәтеп булырлык итеп оештырылган. Кадрлар ике сменада да комплектланган.

Бригадирның техника буенча ярдәмчесе Нәгыйм Зәйнуллин хужалыкта барлык техникиның тәзеклеген тәэмин итүдә үзенец зур жаваплылыгын яхши аңлы. Шуңа ул көне-төне мастерскойда хәзәр.

Мастерской мөдире Салим Сафиуллин монда үлчәүче яшьләр һәм вакытын житдилеген аилаш лаеклы ялларын бүләп кире ветераннар түрүнде бик жылы итеп сейли. Чынлап токарьлар—Әхәт Эхсанов, үз һөнәрене 30 еллап түгрылыкли булып калган Әхәт Хәсәновлар, бакырчы да, вулканизаторчы да Вәлиулла Галиуллин, эретеп ябыштыручылар—ветеран Рәхим ага Гайсин, Рафик Насыйбуллин, слесарь—сугыш һәм хезмет ветераны Вәгыйз Фәйзетдинов, тимерчесе Сәлих ага Миннеке новларның ишек мактап телгә алмыйсын. Колхозда үрүп-жыю бөтөн төр техникиның житешле булында аларның да өлеше зур. Чөнки монда искергән дип техникины ташлау юк. Булдырылган каләрессен үзләре жылеп, тәзәтеп эштә кулланалар.

х х х

Урак эле дәвам итә. «Игенче» колхозында аны зур ҳәзерлек белән башлап жибергәннәр, арпа, солы, бодай һ.б. культураларны жылеп алуда да игенчеләнен эш темпларын югары тотып, бурычларын намус белән башкарып чыгачларына ышанаңбыз.

Р. ШАЙХУЛЛИНА.

мондай белән генә эш тәмамламый. Алга таба кышкыга башка төрле азық әзәрләү дәвам итәчәк.

А. ДАУТОВА,
экономист.

алтеренсез сөрәләр, борылыш полосалары юк, бенчене һәм сонғы буразналар сыйфатына иғтибар бирелми, багана төпләрән алдан эшкәртмиләр. Хужалыкларга якын арада тунга сөрү звенолары оештырып, аларның группа ысулы белән житештерүчән эшләвән ирешергә кирәк. Тунга сөрүнен 50-70 проценты август аенда башкарылырга тиеш—бу безиен төп максат.

Н. МУСИН,
авыл хужалыгы һәм азықтөлек идарәсөнен баш агрономы.

Кышка тәмле азық

Урүп-жыю эшләре белән бергә Ульянов исемендәге колхоз кышкылыкка терлек азығы ҳәзерләүнә дә арткы планга күймий. Ха-

ренче Май», «Яшь көч», «Чишмә», «40 лет Победы», Синдряков исемендәгә колхозлар әлгән эшнәң файдасын аилаш житкермиләр булса кирәк, ужым культураларына 39-43 процент кына урын бирәләр.

Районда 6173 гектарда ужым бодае чәчеләчәк. «Алга», «Комбайн», XXI партсъезд исемендәгә, Кузнецов исемендәгә колхозларда, «Тернәс» совхозында аларны зур мәйданнанда чөнчүләштүрүләр. Боллар һәммәсө туфрак әзәрләүгә житди карауны сорый. Ҳәзәр ужым арышы чөнчә башлауга 1 атна вакыт

калуга карамастан, Муса Жәлил исемендәгә, «Чишмә», «Москва», «Лесная Поляна», «Чирмешән» колхозларында жир әзәрләү 21-27 процент күләмнән генә башкарылды. Аерым хужалыкларда азық катнашмалары, берьеңлек үләннәрне жыло эшненә элгәрә тәмамланмавы да бу эшиңе суза. Игенчеләр алдында бу атнада жир әзәрләүнә тәмамлау беренчеләр бурыч булып тора. Ҳәзәр жирне сөрергә түгел, э аның өске катламын эшкәртүгә—тырмалауга, катоклауга иғтибар бирергә кирәк.

Үткән көнен катлаулы

нүс сизелә: тунга сөрүнен

х х х

был район буенча 28147 гектарда ужым культуралары чөнчүләштүрүләр. Бу—чөнчүләштүрүләр. Бу хужалыклардан аермалы буларак, Ульянов исемендәгә, «Восход», «Бен-Кондырча», «Нирмешән»

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СИШЭМБЕ
30 ИЮЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТЭ

16.50 Казан телевидение студиесе фондынан. Кояш Тимбикова. «Тын бакчада». Телеспектакль.
18.40 «Телебиржа».
19.00 «Татарстан».
19.35 «Элли-бэлли-бэу».
19.45 Тапшырулар програмасы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.05 «Шайтан коткысы». Нэфис фильм.
10.20 Концерт.
11.00 «Балалар сөгате».
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Актуаль репортаж».
12.30 Документаль фильм премьerasы.
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Яхши семьяда тэрбияләнгән яшь кеше». Нэфис фильм. 1 ичे серия.
16.20 «Мавыгучылар дөньясы».
16.35 Балалар очен фильм.
17.40 «Лев Власенко биска чыга».
18.00 «Безнен бакча».
18.30 «ТЯХ».
18.45 «Мультфильм».
19.00 «Сәяси диалоглар».
19.45 «Шайтан коткысы». Нэфис фильм.
21.00 «Вакыт».
21.40 Видеофильм премьerasы.
22.40 «Х» информацион кинопрограмма.
23.45 «ТЯХ».
00.05 Концерт.
01.05 «Шайтан коткысы». Нэфис фильм.

II ПРОГРАММА

8.00 Мультфильмнар.
8.50 «Чыганаклар».
9.20 «Адам Смитың акча дөньясы».
9.50 Ритмы гимнастика.
10.25 «Ерактагы кәккүк тавышы». Нэфис фильм. 1 иче серия.
11.30 Телевизион очерк.
12.15 «Башха сәнгать». 1 иче тапшыру.
12.45 «Вячеслав Ушаков — социализм акуласы».
13.30 Балалар очен фильм.
14.35 Документаль фильм.
21.40 «Коллаж».
21.45 «Суз сорыйм».
22.00 «Бишенче эйләнә».

ЧЭРШЭМБЕ
31 ИЮЛЬ
КАЗАН КҮРСӘТЭ

17.05 Нэфис фильм. «Токымнар дәвамы».
18.35 «Язучы һәм тормыш». Газиз Карапов.
19.00 «Татарстан».
19.30 Чаллы шәһәре үзешчәне Г. Хәйруллина жыр-

**МАЙКОВСКИЙ КЫЗЫ
МЭСКҮҮДЭ**

Владимир Маяковскийның кызы Елена Владимировна беренче мәртәбә атасы яшәгән жир-турфына аяк басты.

Анын язмыши романти-

кага һәм драмаларга бай. Анасы—Элли Джонс мона кадәр беркайчан да телгә алышынады. Э бит шагырьбу хатынны улеп яраткан.—Минем ата-аналарым 1925 елда Маяковский Америкага килгәч бер шы-

тырь кичәсендә танышканар. 1926 елда мин туганмын. Ике яшемдә чакта этиемне беренче һәм сонгы тапкыр күргәнмен. Ул вакытта берничә фоторәсем һәм хат сакланған,—ди Елена.

Учредительләр халык депутатарының Октябрь район Советы, КПССның партия оешмасы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу эле редакция фикере дигән сүз түгел.

«Дуслык» газетасы атнаның сишиб, пәнжешәмбә, шимбә көнчәрендә чыга һәм Рус, чуваш телләрен тәрҗемә итә.

Нәшрият, полиграфия һәм

РЕДАКЦИЯНЕН АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2-12-14, 2-22-81, мөхәррир урынбасары—2-10-44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2-15-63, социаль-экономика бүлеге—2-22-51, жаваплы секретарь—2-14-16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2-18-67.

Атнаның сишиб, пәнжешәмбә, шимбә көнчәрендә чыга һәм Рус, чуваш телләрен тәрҗемә итә.

Китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге

Куләмә—1 басма табак.

◆ Уңыш язмыши кемне борчый?

Очрашулар көтелә

Урып-жыю тулы күтәнә барган көннәрдә автотранспорт чараларының оешкан тәстә эшкә тартылуы, шоферларның тәртибе доңыш язмышиның хәл итүче төп сөбәләрнен берсе булып тора. Шуңа күрә безнен рейд бригадасы район хужалыкларына нәкъ менә төнгө вахта алдында чыгарга карар кылды.

Кузнецов исемендәге колхозга киләбез. Хужалыкның ындыры табагында эш көйле бара. Автотранспортның эше турында тулы мәгълумат алырга мөмкин.

АТП шоферлары Ф. Асаров һәм В. Шпаров вакыт белән исәпләшмәстән, комбайннан ашлык ташылар. Колхоз рәисе

Э. Йосыпов АТП шоферларының һәм шулай ук колония начальниги Х. Монасыйповының эшнән каныгат.

«Москва» колхозы биләмәләрнән килгәч безнен кәеф бераз кырылды.

Эшсезлектән «интегер» йөрүче шоферларны күрдек без монда. Шундыйларның берсе—НУРБ шоферы Владимир Вырдин (81-27 ТТУ номерлы ЗИЛ-130)

машинасы белән эчкән килемшидарә итә иде. Безнен сорауга каршы ул: «Мин эштән соң эчтәм»,—дип жавап бирде. (Алынча, эштән соң машинаны эчкән килемш тә йөртергә ярый икән!?).

Ремтехпредприятие шоферы Габдулла Кәлимуллин (87-40 ТБО номерлы КамАЗ) машинасында шулай ук, төн уртасы булудан файдаланып, эчкән килемш сөяхәткә чыккан. Эмма юлында ГАИ хезмәткорләре очрау гына анын планнарын һәм кәефен жи-мерде.

Авылларда хужалыкларның үз шоферлары да эчу ягынан, ярдәмгә килгән

тагы юл асфальт өслек белән капланган.

Х. ЭЮПОВ,
Октябрь районы эчке эшләр булегенең ГАИ начальниги, милиция капитаны.

Безнен шәһәрдә беренче светофор. 1985 елда урнаштырылды. Бүгенге көндә алар би-шәү.

Кыскасы, уңыш язмыши очен борчылу, эшкә жа-ваපлы карау, уз коллекти-

вацин читтә дә тәртипле, наимуслы кеше булып кала белу һәркемгә дә бирелгән сыйфат түгел икән эле.

Димәк, безнен рәйдларның район хужалыкларында еш-рак оештырылуы көтелә

Х. ЭЮПОВ,
Октябрь районы эчке эшләр булегенең ГАИ начальниги, милиция капитаны.

САННАР ҺӘМ ФАКТЛАР

Районда беренче ас-
фальтланган юл участ-
тогы 1975 елда төзе-
лә. Хәзерге вакытта
районда 300 километ-
дан артыграк озынлык-

тагы юл асфальт өслек белән капланган.

Безнен шәһәрдә беренче светофор. 1985 елда урнаштырылды. Бүгенге көндә алар би-шәү.

Норлат-Октябрь МППсына дайми эшкә торак участогы мастеры кирәк. Хезмәткә түләү штат расписаниесе буенча.

Кизләү урта мәктәбә коллективы энисе
МӘРЬЯМ ЭБУТАЛИП кызы МӘХМУТОВАның
үлүе сәбәпле, укутучы Мәрзия Сәгыйрь кызы
Курамшинаның тирән кайгысын уртаклаша.

МӨХӘРРИР

Газетаны Фидания ХЭЙРЕТДИНОВА
жыйды. Римма ГАНИЕВА верстка
ясады. Клара БОБКОВА басты.

Корректор Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Норлат-Октябрь типографиясе.
Тираж 3415.

Заказ 91.